

Aan de Minister

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

30 november 2021

Kenmerk

WJZ / **Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

Kopie aan

Bijlage(n)

2

nota

Beslisnota nota naar aanleiding van het verslag
Wetsvoorstel tot wijziging van de Meststoffenwet in
verband met het begrip melkvee en enkele andere
wijzigingen betreffende het stelsel van
fosfaatrechten

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 5 november 2021 heeft de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit het verslag inzake de wijziging van de Meststoffenwet in verband met het begrip melkvee en enkele andere wijzigingen betreffende het stelsel van fosfaatrechten (hierna: het wetsvoorstel) uitgebracht (Kamerstuk 35 949, nr. 5) uitgebracht. In dit verslag hebben Kamerleden (VVD, D66, PVV, CDA, PvdD, SP) vragen over het wetsvoorstel gesteld. Bijgaande nota naar aanleiding van het verslag bevat de reactie op de gestelde vragen.

Geadviseerd besluit

U kunt de volgende stukken ondertekenen:

1. De aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer;
2. De nota naar aanleiding van het verslag.

Kernpunten

- De belangrijkste onderwerpen waar vragen over worden gesteld in het verslag van de Tweede Kamer en die worden beantwoord in de nota naar aanleiding ervan zijn:
 - De inwerkingtreding van (onderdelen van) het wetsvoorstel;
 - De stand van zaken met betrekking tot het aantal fosfaatrechten in de markt ten opzichte van het fosfaatexcretieplafond melkvee;
 - De relatie tussen de maatregelen van het wetsvoorstel (met name de invoering van 100 kg afomingsvrije lease) en het moment waarop het afomingspercentage weer teruggezet kan worden naar 10%;
 - De wenselijkheid van de maatregelen in relatie tot het stikstofplafond melkvee;

- De gevolgen van de verduidelijking van de definitie 'melkvee' en de relatie met het stelsel van grondgebonden groei;
- De uitwerking en effecten van de maatregel 'afomingsvrije 100 kg lease';
- De afstemming met de EC over de staatssteunaspecten van het wetsvoorstel.
- In antwoord op de gestelde vragen wordt u geadviseerd de volgende lijn aan te houden:
 - Het streven is om, indien beide Kamers tijdig akkoord gaan met de voorgestelde wijzigingen, deze per 1 januari 2022 in werking te laten treden. Mocht 1 januari 2022 onverhoopt niet haalbaar blijken, dan geldt voor de meeste onderdelen van het wetsvoorstel dat deze ook gedurende 2022 in werking kunnen treden. Dat geldt echter niet voor de aanpassing van de definitie van melkvee en slechts beperkt voor de invoering van 100 kg afomingsvrije lease. Voor het onderdeel '100 kg afomingsvrije lease' is namelijk vanwege de uitvoerbaarheid voor RVO wel een uiterste ingangsdatum vroeg in het jaar (1 februari of uiterlijk 1 maart) noodzakelijk, in combinatie met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2022.
 - Op 1 oktober 2021 was afgerond 85.270.000 kilogram aan (melkvee)fosfaatrechten in gebruik, waarvan 84.560.000 kg in de melkveehouderij en 710.000 kg in de vleesveehouderij. Het totaal aantal fosfaatrechten in de markt zit daarmee boven het sectorale fosfaatplafond voor de melkveehouderij, dat 84.900.000 kg bedraagt.
 - Het uiterste moment van terugzetting van het afomingspercentage van 20 naar 10% is wettelijk vastgelegd in artikel 77b van de Meststoffenwet. Tot verlaging van het afomingspercentage moet worden overgegaan uiterlijk twee weken nadat het totaal aantal fosfaatrechten in de markt niet meer bedraagt dan het fosfaat productieplafond voor de melkveehouderij (84.900.000 kg).
 - Alhoewel het aantal fosfaatrechten indirect ook de stikstofproductie beperkt, is in artikel 77b niet opgenomen dat voor het moment van teruggang van 20 naar 10% ook rekening dient te worden gehouden met de (voorlopige) stikstofproductie.
 - U wordt geadviseerd uw eerdere communicatielijn op dit punt aan te houden, namelijk dat in de huidige omstandigheden de wet niet voorschrijft het afomingspercentage terug te zetten naar 10% en dat u verdere besluitvorming hieromtrent aan uw ambtsopvolger laat.
 - Het sectorale stikstofplafond laat op dit moment een lichte overschrijding zien. Naast inzet van de sector op (voer)maatregelen om deze ongedaan te krijgen, draagt ook het nog niet terugzetten van het afomingspercentage bij aan het voorkomen van een overschrijding van het stikstofplafond melkvee in 2021.
 - De beantwoording bevat een feitelijke toelichting op de aanpassing van de definitie van melkvee, in het bijzonder voor welk jongvee in de vleesveehouderij wel en voor welk jongvee in de melkveehouderij geen fosfaatrechten nodig zijn. Wel fosfaatrechten zijn benodigd voor jongvee in de vleesveehouderij dat (bestemd is om) een kalf krijgt

- (c.q. een kalf te krijgen). In andere gevallen zijn geen fosfaatrechten nodig. In de nota n.a.v. het verslag wordt dit verder toegelicht.
- Wat betreft de gevolgen van de aanpassing van het begrip melkvee voor het stelsel van de grondgebonden groei: op basis van dat stelsel moet jaarlijks het melkveefosfaatoverschot worden berekend dat voor mestverwerking in aanmerking komt. In die berekening spelen niet alleen actuele gegevens maar ook oude gegevens een rol. Om te voorkomen dat door een wijziging van de definitie van melkvee die oude gegevens ook worden gewijzigd, regelt het wetsvoorstel dat voor die oude gegevens het oude begrip melkvee van toepassing blijft. Het nieuwe begrip is alleen van toepassing op voor de berekening benodigde actuele of nieuwe gegevens: dat wil zeggen op gegevens over jaren waarin de nieuwe definitie van het wetsvoorstel van kracht is. Als het wetsvoorstel op 1 januari 2022 in werking treedt dus op gegevens over 2022 en volgende kalenderjaren. Overigens zal dit slechts tijdelijk spelen, aangezien in het 7^e actieprogramma Nitraatrichtlijn is opgenomen dat de wet Verantwoorde en grondgebonden groei melkveehouderij ingetrokken zal worden.
 - Het onderdeel 100 kg afomingsvrije lease in dit wetsvoorstel is bedoeld om veehouders enige flexibiliteit te verschaffen in de bedrijfsvoering, ingeval zich een onvoorziene stijging van de melkproductie voordoet. Het wetsvoorstel voorziet dan ook in afomingsvrije lease van in totaal maximaal 100 kg per bedrijf per jaar. Het wetsvoorstel voorziet niet in een beperking van het aanbod. Voor verleasende partijen verandert er daarmee niets. Ook nu kan een verleaser binnen een kalenderjaar partijen fosfaatrechten verleasen aan meerdere leasers. In hoeveel stukjes dit wordt opgeknipt maakt daarbij niet uit. Een leaser kan echter per kalenderjaar over maximaal 100 kg fosfaatrecht gebruik maken van de totale afomingsvrije lease. Het meerdere boven de 100 kg is belast met afoming.
 - Zoals gebruikelijk is het gehele wetsvoorstel bezien op staatssteunaspecten. Met de Europese Commissie is daarna besproken of voor (onderdelen van) het wetsvoorstel een nieuwe steunaanmeldingsprocedure dient te worden gevolgd. Dit was niet het geval. In de memorie van toelichting is dan ook aangegeven dat met de Europese Commissie is afgestemd dat de beoogde uitzonderingen op de afomingsplicht (100 kg lease en renovatielease) geen nieuwe staatssteunnotificatie behoeven. De overige onderdelen van het wetsvoorstel zijn óf reeds bij andere gelegenheden met de Europese Commissie besproken óf zijn technische correcties die niet raken aan de verenigbaarheid met de interne markt.
 - Op correspondentie tussen de minister en de Europese Commissie over staatssteunaspecten van het wetsvoorstel zijn de openbaarheidsregels van de EU van toepassing zijn, alsook de geheimhoudingsverplichtingen die voortvloeien uit de 'Eurowob'-verordening.